

Lawrence G. Lovasik

Paslēpta gerumo galia

Praktinis vadovas sieloms, trokštančioms keisti pasauli

Versta iš: Lawrence G. Lovasik, *The Hidden Power of Kindness: A Practical Handbook for Souls Who Dare to Transform the World, One Deed at a Time*, Manchester: Sophia Institute Press, 1999

Bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos integralios bibliotekų informacinės
sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*

Iš anglų kalbos vertė
VAIVA NARUŠIENĖ

The Hidden Power of Kindness is an abridged edition of Kindness (New York: The Macmillan Company, 1962) and contains editorial revisions to the original text.

Copyright © 1962 Lawrence G. Lovasik; 1999 Raymond L. Lovasik

© Vertimas į lietuvių k., Vaiva Narušienė, 2022

© UAB „Katalikų pasaulio leidiniai“, 2022

www.katalikuleidiniai.lt

ISBN

Turinys

Pratarmė	11
Pirma dalis. UGDYKITE TEIGIAMĄ POŽIŪRĮ	13
<i>Pirmas skyrius. Praktikuokite gerumą</i>	15
Gerumas užbėga už akių kitų poreikiams ir norams	16
Gerumas yra nuodėmės sukulto nelaimingumo priešnuodis	18
Gerumas daro didelę įtaką kitiems	18
Net ir mažai gerumo gali labai daug	20
Gerumas yra užkrečiamas	20
Gerumas yra viena iš didžiausių Dievo dovanų pasauliui	21
Draugiškumas išreiškia meilę ir pagarbą	22
Visiems reikia jūsų rodomo draugiškumo	23
Draugiškumas ragina būti patikimus	26
Jūsų pokalbis turi būti mandagus	27
Kristus yra draugiškumo pavyzdys	28
Artimo meilė apima deramą meilę sau	29
Padėkite kitiems jaustis svarbiems	32
Antgamtinis motyvas sustiprina nesavanaudiškumo privalumus	33
Per drausmę apvaldykite savo jusles ir aistras	35
Savęs atsižadėjimas lemia ramybę ir laimę	37
Sekite Kristaus pasiaukojimu	39
Kai reikia, nusileiskite kitiems	41
Darykite mažus pasiaukojimo reikalaujančius darbus dėl kitų	43
Pasiaukojimas padeda laimėti sielas Kristui	43
Spinduliuokite džiugesį	45
Venkite netikro linksnumo	46
Džiugesys remiasi viltimi	48
Tvirtumas padeda stoti į akistatą su gyvenimo sielvartais	48

Gerai darbai teikia džiaugsmą	49
Veikla pataiso nuotaiką	50
Nepraraskite humoro jausmo	51
Šypsena gali sukurti daug gėrio	51
<i>Antras skyrius. Venkite teisti kitus .....</i>	<i>53</i>
Būkite kantrūs su savo viršininkais	53
Prisiminkite savo pačių trūkumus	54
Venkite skubotų nuomonių	55
Negalima spręsti iš išvaizdos	56
Tik vienas Dievas gali teisti žmogų	58
Kitų elgesį vertinkite kuo palankiau	59
Artimo meilės priešai yra išankstinis nusistatymas ir fanatizmas	60
<i>Trečias skyrius. Priešinkitės bet kokiam godumui .....</i>	<i>63</i>
Pavydas – tai liūdesys dėl to, ką turi kiti	64
Labai blogos pavydo pasekmės	65
Iš pavydo kylantis nepasitikėjimas kitu kaip savo varžovu	66
Kaip atpažinti šio nepasitikėjimo pasekmes	67
Nepasitikėjimas ne visada nuodėmingas	68
Tuščiagarbiškumas – tai pernelyg didelė savimeilė	69
Mokykitės atsisipirti godumui, pavydui ir nepasitikėjimui	70
<i>Ketvirtas skyrius. Sutramdykite nežabotą pyktį .....</i>	<i>74</i>
Pyktis gali būti arba mirtinai nuodėmingas, arba dovanotinas	75
Kartais pyktis nėra nuodėmingas	77
Nugalėkite savo pyktį romumu	78
<i>Penktas skyrius. Mokykitės su gerumu priimti kitų įžeidimus .....</i>	<i>82</i>
Mokykitės įveikti antipatiją	83
Budriai saugokitės, kad nepasiduotumėte apmaudui	84
Nepuoselėkite pagiežos	85
Priešinkitės keršto troškimui	86
Neleiskite, kad jumyse įsišaknytų neapykanta	88
Neapykanta pasireiškia piktais kėslais, niekšybe ir smurtu	89

<i>Šeštas skyrius. Kaip atpažinti netikusią minčių pasekmes</i>	92
Galite būti nubausti už kitų smerkimą	92
Blogos mintys prišaukia Dievo bausmę	93
<i>Septintas skyrius. Mąstykite apie dorybę</i>	95
Venkite įtarumo	95
Pasitikėjimas suteikia laimę	97
Pamėginkite būti malonūs	98
Atsižvelkite į temperamentą	99
Stenkitės atrasti jautrumo pusiausvyrą	99
Matykite save ir kitus tokius, kokie esate	100
Savo gerus darbus skirkite Dievui	102
Savo artimą laikykite geresniu už save	102
Būkite nesavanaudiški	103
Būkite dėmesingi kitiems	103
Stenkitės kentėti maloningai	105
Mokykitės rodyti dėmesingumą	105
Praktikuokite kantrybę	108
Pamąstykite apie tai, kokie kiti kantrūs su jumis	108
Neškite jums tekusią pasaulio kryžiaus dalį	109
Ugdykite savo kantrybę	110
Užuojauta jus daro panašius į Dievą	114
Atsiliepkite į kvietimą parodyti užuojautą	115
<i>Aštuntas skyrius. Atraskite perkeičiančią gerų minčių galią</i>	118
Geros mintys padeda sėkmingai bendrauti su kitais	119
Geros mintys apsaugo nuo daugelio artimo meilei priešišku nuodėmių	120
Geros mintys kuria ramybę	121
Geros mintys niekuomet nesiliauja nešusios džiaugsmą	123
Geros mintys leidžia dalyvauti kitų daromame gėryje	125
Antra dalis. MOKYKITĖS MALONIAI KALBĖTI	129
<i>Devintas skyrius. Atsidėkite tiesai</i>	131
Venkite melagingų pretenzijų	132
Saugokite gerą kitų vardą	134

Net nesiklausykite apkalbų	136
Šmeižtas sugriauna gerą žmogaus vardą	137
Būtina atlyginti blogų žodžių padarytą žalą	138
Šventasis Raštas smerkia apkalbas ir šmeižtą	140
Be svarios priežasties neatskleiskite paslapčių	141
Slaptumą galima pažeisti tik tam tikrais atvejais	142
Visos apkalbos yra nuodėmingos	144
Išmokite vengti apkalbų	147
<i>Dešimtas skyrius.</i> Tegu jūsų žodžiai būna kupini artimo meilės	149
Juokaudami neišjuokite	150
Nežlugdykite kitų savo kritika	153
Mokykitės vengti kivirčių	155
<i>Vienuoliktas skyrius.</i> Mokykitės blogai nekalbėti	161
<i>Dvyliktas skyrius.</i> Taisykite kitus su gerumu	168
Bardami vadovaukitės tinkamais motyvais	169
Neskubėkite barti	170
Taisykite kitus iš meilės	170
Maloningai priimkite taisyką	174
<i>Tryliktas skyrius.</i> Ieškokite gerų žodžių teikiamo palaiminimo	175
Geriems žodžiams neįmanoma atsispirti	175
Geri žodžiai geba pakeisti išankstinį nusistatymą	176
Geri žodžiai užbaigia kivirčius	176
Geri žodžiai nuramina ir paguodžia	177
Geri žodžiai padrąsina	179
Geri žodžiai teikia laimę	181
Patys žodžiai turi galią daryti gera	182
Trečia dalis. RODYKITE SAVO MEILĘ GERAIS DARBAIS	185
<i>Keturioliktas skyrius.</i> Stenkitės neduoti blogo pavyzdžio	187
Neveskite kitų į nuodėmę	187
Blogas pavyzdys yra papiktinimo atmaina	188
Papiktinimas yra artimo meilės priešas	189
Būkite subtilūs, kad netaptumėte papiktinimu	190

<i>Penkioliktas skyrius. Puoselėkite meilę, kuri skleidžiasi gerais darbais</i>	192
Siekite gerumo, o ne tik darykite gerus darbus	194
<i>Šešioliktas skyrius. Darykite gerus darbus</i>	196
Kristus jus kviečia lankyti ligonį	198
Derinkitės prie kitų žmonių dvasinių poreikių	200
Geri darbai veda sielas pas Kristų	201
<i>Septynioliktas skyrius. Skinkite gerų darbų vaisius</i>	203
Geri darbai veda į šventumą	203
Kiekvieną gerą darbą lydi Dievo palaima	208
Geri darbai yra laimės šaltinis	209
Geri darbai pelno nuodėmių atleidimą	210
Esate skolingi kitiems už jų padarytus gerus darbus	211
Būsime teisiami pagal savo gerumą	212
Rojus – tai atlygis už meilę	213
<i>Priedas. Ar esate geri?</i>	217
Geros mintys	217
Geri žodžiai	218
Geri darbai	220
Malda prašant gerumo	222

Pirmas skyrius

Praktikuokite gerumą

Dievo meilė moko viską atiduoti. Ji pasiekia pačias jūsų sielos gelmes. „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela, visomis jėgomis ir visu protu, o savo artimą kaip save patį“ (Lk 10, 27). Ir artimo meilės matas yra savo paties meilė: „Mylėk [...] savo artimą kaip save patį.“ Gali kilti neaiškumų dėl paskutinių trijų šio sakinio žodžių „kaip save patį“, į kuriuos pernelyg dažnai žiūrima pro pirštus. Jie reiškia, kad savo artimą turite mylėti taip, kaip mylite save – tarsi jis būtų jūs. Nes tokia meilė yra natūrali. Juk, būdami vaikai, įsivaizduodavote save kitų vietoje, – taip savimeilė tampa nesavanaudiškumu. Gerumas Dieve yra kūrimo aktas, nuolat saugantis egzistuojantį pasaulį. Iš dieviškojo gerumo tarsi iš versmės plūsta visų sukurtų gėrių teikiamos galios ir palaiminimai.

Gerumas taip pat reiškia, kad suteikiame pagalbą tiems, kam jos reikia, jei tik pajėgiame tai padaryti. Per gerumą Dievo kūriniais išsiskleidžia Jo savybės. Jo visagalybė visuomet papildo mūsų galios trūkumą. Jo teisingumas nuolat taisy klaidingus mūsų sprendimus. Taip pat Jo malonė visada guodžia mūsų artimus žmones dėl mūsų padarytų piktų darbų, o Jo tobulumas nepaliaujamai gelbsti mus nuo mūsų pačių netobulumo. Būtent taip veikia Dieviškoji Apvaizda.*

* F. W. Faber, *Spiritual Conferences*, Baltimore: John Murphy Company, 1859, p. 19.

Darydami gera mėgdžiojame Dieviškąją Apvaizdą. Norint praktikuoti tobulą ir ilgalaikį gerumą, reikia sąmoningai mėgdžioti Dievą. Kai save nuoširdžiai palenkiame Jėzaus Kristaus paveikslui, išnyksta irzlumas, kandumas ir sarkazmas. Pats mėginimas būti tokiam kaip Jėzus teikia meilumo, paveikiančio visus, su kuriais susiduriame.

Visiems reikia gerumo, *ypatingo* gerumo. Gerumas turi būti ypatingas. Jis žavi tada, kai yra rodomas tinkamai, laiku ir individualiai.

Gerumas visur sėja švelnumą. Jis išskleidžia gyvenimo galimybių žiedus ir pripildo juos aromato. Gerumas yra tarsi dieviškoji malonė. Jis teikia žmonėms tai, ko jiems negali duoti nei jie patys, nei gamta. Jis duoda jiems tai, ko trūksta ar ką gali duoti vienas asmuo kitam, pavyzdžiui, paguodą. Be to, pats davimas yra ta tikroji dovana, kuri daug vertesnė už gaunamus dalykus.

Gerumą pažadina slapta paskata, instinktas, kylantis iš geriausios mūsų asmenybės dalies. Be abejo, tai pačioje pradžioje mums duoto Dievo paveikslo liekana. Gerumas kyla iš žmogaus sielos, taigi žmogaus kilnumas – labiau dieviška nei žmogiška būtis.

Gerumas

užbėga už akių kitų poreikiams ir norams

Paslaugumas skatina patenkinti kito žmogaus norą ar poreikį dar prieš šiam jį išreiškiant. Jūs nelaukiate, kol jūsų artimas paprašys, bet pastebėję, kad jam ko nors reikia, maloniai patenkinate neišsakytą jo prašymą.

Kai pildote išsakytą savo artimo prašymą, paprastai tai darote dėl to, kad nenorite pasirodyti nemalonūs arba nesugebate atsispirti kito įtikinėjimams, arba tikitės taip greičiau atsikratyti to varginančio

asmens. Tačiau jei iš tiesų darote paslaugą, meilė įkvepia maloningų minčių, perduoda jūsų artimo norą ir paskatina jį išpildyti. Tad tik meilė atliepia ir išpildo norą. Taigi, paslaugumas yra artimo meilės darbas, esąs vertesnis už įprastą pasirengimą patarnauti kitam.

Paslaugumas neleidžia apleisti artimo meilės darbų, nes jis skatina ją veikti. Jis nuolat jus kursto savo iniciatyva daryti gera. Nes jei nelabai noriai pildote prašymą, kyla pavojus atkristi į dvasinį ap-laidumą.

Paslaugumas yra patrauklus artimo meilės pavidalas. Jame yra šis tas dieviško. Daugelį Dievo dovanų gauname nė neprašę. Dar prieš sukurdamas silpną žmogų, Dievas numatė jį pakviesti į savo amžinąją palaimą. Dar tada, kai nemokėjome pakelti širdies maldai, Jis mus sukūrė, atpirko ir pašventino. Šv. Jonas sako: „O Dievo meilė pasireiškė mums tuo, jog Dievas atsiuntė į pasaulį savo viengimį Sūnų, kad mes gyventume per jį. Meilė – ne tai, kad mes pamilome Dievą, bet kad jis mus pamilo ir atsiuntė savo Sūnų kaip permaldavimą už mūsų nuodėmes. Mylimieji, jei Dievas mus taip pamilo, tai ir mes turime mylėti vieni kitus“ (1 Jn 4, 9–11). Paslaugumas teikia daugiau džiaugsmo nei įprastas pasirengimas pasitarnauti. Atpildas, kurį gauname, pildydami kieno nors prašymą, beveik visada praranda dalį savo vertės, teikia mažiau malonumo. O kai ką nors darome iš paslaugios meilės, jos galia padaryti žmones laimingus nė kiek nesumenksta. Ir kai ką nors dovanojame, skatinami vien artimo meilės, patiriame nemažtantį džiaugsmą ir mums išliejama gausių palaiminimų. Juo tyresnė mūsų meilė, tuo dosnesni jos teikiama žemiški ir dangiški palaiminimai. Juo daugiau duodame, tuo daugiau gauname.

Jei puoselėjate švelnius jausmus, traukiate kitus savo jautrumu ir dėmesingumu jų nedideliems poreikiams, atspėdami net mažiausius jų norus ir nepaisydami savųjų, patarnaudami mažuose dalykuose dar prieš paprašius jūsų pagalbos. Nelaukite, kol jūsų artimas

išreikš savo norą, bet išpildykite jo neišsakytą prašymą. Būkite atidūs kitų žmonių reikmėms, pašalinkite kliūtis nuo jų kelio, o jūsų rankos tegu daro malonius netikėtumus savo artimui. Uoliai darykite gera kitiems ir pasitarnaukite jų labai nelaukdami, kol jūsų paprašys. Tai ir yra tikrasis paslaugumas, panašėjantis į paslaugią Dievo meilę.

Gerumas yra nuodėmės sukkelto nelaimingumo priešnuodis

Dievas nori, kad visi žmonės būtų laimingi. Jis sukūrė mus tam, kad parodytų savo gerumą ir vieną dieną pasidalytų su mumis savo laime rojuje. Dievas davė mums galią būti laimingiems, ir gerumas yra svarbi šios galios dalis.

Gerumas daro gyvenimą lengviau pakeliamą. Daugybę žmonių sunkiai slegia gyvenimo našta. Daugeliui gyvenimas atrodo bemaž nepakeliamas. Ir dorybingam žmogui jau pati nuodėmė gali padaryti gyvenimą nepakenčiamą.

Mes patys, o ne kiti dažniausiai padarome save nelaimingus. Šis nelaimingumas daugiausia kyla iš jausmo, kad gyvenimo įvykiai nuolat pažeidžia teisingumą. Gerumas padeda ištaisyti šį blogį, nes jis yra palankus teisingumui. Bet koks mūsų daromas geras darbas padeda atkurti pusiausvyrą tarp to, kas teisinga, ir to, kas klaidinga.

Gerumas daro didelę įtaką kitiems

Gerumas nuolat gražina paklydusias sielas Dievui, atverdamas širdis, kurios užsispyrusiai nenorėjo atsiverti. „Gerumas atvertė

daugiau nusidėjėlių nei bet koks uolumas, iškalba ar mokymas, nes šios trys vertybės niekada nieko neatvertė, jei greta jų nebuvo gerumo.“*

Neretai atgailą pradėdame nuo gerų darbų ar atliekame ją darydami gerus darbus. Ko gero, dažniausiai į atgailą žmones atveda jiems padaryti geri darbai, sužadinę nevertumo jausmą.

Darydami gera padaršiname ir kitus tęsti savo gerus darbus. Visiems mums reikia padaršinio, o daugumai ir pagyrimo. Gerumas apima visas pagyrimo teikiamas gėrybes, palikdamas nuošalėje jame slypinčias ydas. Kai mus giria, patiriame ir tam tikrą žalą, nes pagyrimas gali sukelti išdidumą. Tačiau gerumas niekam nekenkia, be to, jis praturtina tuos, kurie mums jį parodo. Gerumas yra pati maloniausia laikysena kito atžvilgiu, o išdidumas yra šiek tiek globėjiškas. Gerumas yra vienintelis pagyrimas, visada ir visur išsaugantis nuoširdumą.

Nedaugelis dalykų taip priešinasi malonei, kaip drąsos netekimas. Daugelis Dievo šlovei pasitarnauti turėjusių sumanymų nepavyko todėl, kad jų niekas nepalaikė. Galbūt nepagelbėjote savo broliui, nes buvote užsiėmę savo darbais ir niekad nesidomėjote, kuo jis užsiima, arba buvote pavydus, žvelgėte į jį abejingai ar kritiškai apie jį atsiliėpėte.**

Geras darbas, geras žodis ar tiesiog geranoriška balso intonacija gali išreikšti simpatiją vargšei kenčiančiai širdžiai ir akimirksniu pataisyti reikalus. Taip nusiminusi siela padaršinama tęsti darbą, kurį netekusi drąsos buvo beveik nutarusi mesti. Šis padaršinimas gali suteikti ištvermės atsilaikyti iki galo.

* Ibid., p. 23.

** Ibid., p. 29.